

## EDUSKUNNAN VASTAUS 201/2002 vp

### Hallituksen esitys laiksi yhdyskuntapalvelusta annetun lain muuttamisesta

#### *Asia*

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi yhdyskuntapalvelusta annetun lain muuttamisesta (HE 248/2002 vp).

#### *Valiokuntakäsittely*

Lakivaliokunta on antanut asiasta mietinnön (LaVM 22/2002 vp).

#### *Päätös*

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

## Laki

### yhdyskuntapalvelusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*muutetaan* yhdyskuntapalvelusta 12 päivänä joulukuuta 1996 annetun lain (1055/1996) 1 §:n 2 momentti, 4 §, 5 §:n 1 momentti, 6 §:n 1 momentti sekä 7 ja 8 §, sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 2 momentti ja 6 §:n 1 momentti laissa 138/2001 sekä 7 ja 8 § osaksi viimeksi mainitussa laissa, sekä *lisätään* lakiin uusi 7 a, 7 b ja 8 a § seuraavasti:

#### 1 §

##### *Yhdyskuntapalvelu*

Enintään kymmenen tuntia yhdyskuntapalvelurangaistuksesta voidaan kuitenkin suorittaa osallistumalla uusintarikollisuuden vähentämistä tukeviin toimintaohjelmiin tai käyttämällä päihdeongelmien vähentämiseen tarkoitettuja palveluja kriminaalihuoltolaitoksen hyväksymällä tavalla.

#### 4 §

##### *Suostumus ja soveltuvuus*

Yhdyskuntapalveluun tuomitsemisen edellytyksenä on, että rikoksentekijä on antanut suos-

tumuksensa rangaistuksen tuomitsemiseen yhdyskuntapalveluna ja että hänen voidaan olettaa suoriutuvan yhdyskuntapalvelusta. Suoriutumisen arvioimista varten kriminaalihuoltolaitos laatii yhdyskuntapalvelusta annetun asetuksen (1259/1990) 3 §:ssä tarkoitetun soveltuvuusselvityksen.

#### 5 §

##### *Täytäntöönpanon ajankohta*

Yhdyskuntapalvelun täytäntöönpano on aloitettava viipymättä, ja palvelu on suoritettava loppuun vuoden kuluessa siitä, kun tuomio on tullut täytäntöönpanokelpoiseksi, jollei 6 §:n 2 momentista tai 9 §:n 2 momentista muuta johdu. Jos palvelu on ollut keskeytettyä tai sen aloitta-

minen on kielletty sen vuoksi, että tuomitun on epäilty rikkoneen törkeästi palvelun ehtoja tai että syyttäjä on ilmoittanut syyttävänsä häntä uudesta rikoksesta, mutta tuomioistuimella salliikin palvelun jatkuvan, vuoden enimmäisaikaan ei lasketa aikaa, jonka palvelu on ollut keskeytettyä tai joksi palvelun aloittaminen on kielletty.

6 §

*Palvelusuunnitelma*

Yhdyskuntapalvelun suorittamista varten rikminäalihuoltolaitos vahvistaa palvelusuunnitelman, joka sisältää yhdyskuntapalvelun palvelutehtävät ja palvelun päättymispäivän. Palvelusuunnitelmaan kirjataan myös palvelutehtävien ja palvelupaikan olojen edellyttämät yhdyskuntapalvelun suorittamista koskevat tarpeelliset ehdot. Rikminäalihuoltolaitos laatii erikseen palvelun tarkan aikataulun.

7 §

*Tuomitun velvollisuudet*

Yhdyskuntapalveluun tuomittu on velvollinen osallistumaan palvelusuunnitelman laatimiseen ja palvelun täytäntöönpanon vaatimiin tilaisuuksiin.

Yhdyskuntapalveluun tuomitun on noudatettava hänelle vahvistettua palvelusuunnitelmaa ja palvelun aikataulua sekä tunnollisesti suoritettava hänelle annetut tehtävät.

Tuomittu ei palvelupaikalla tai yhdyskuntapalvelun täytäntöönpanon vaatimissa tilaisuuksissa saa käyttää alkoholia tai muuta päihdyttävää ainetta tai olla päihdyttävän aineen vaikutuksen alainen.

7 a §

*Päihteidenkäytön valvonta*

Jos tuomittu on palvelupaikalla tai palvelun täytäntöönpanon vaatimissa tilaisuuksissa ulkoisista merkeistä päätellen todennäköisesti alko-

holin tai muun päihdyttävän aineen vaikutuksen alainen, rikminäalihuoltolaitoksen virkamiehen on kirjattava päihtymystilaa koskevat havainnot. Jos päihtymystilan epäillä johtuvan alkoholista, rikminäalihuoltolaitoksen virkamies voi lisäksi velvoittaa tuomitun suorittamaan puhalluskokeen.

7 b §

*Velvollisuuksien rikkominen*

Tuomitulle, joka ei noudata palvelusuunnitelmaa, palvelun aikataulua tai 7 §:n 3 momentissa tarkoitettua kieltoa, rikminäalihuoltolaitoksen on annettava suullinen tai kirjallinen huomautus.

8 §

*Törkeä velvollisuuksien rikkominen*

Jos tuomittu ei aloita yhdyskuntapalvelun suorittamista, jättää sen suorittamisen kesken tai muulla tavoin törkeästi rikkoo palvelusuunnitelmaa tai palvelun aikataulua taikka toistuvasti tai törkeästi jättää noudattamatta 7 §:n 3 momentissa tarkoitettua kieltoa, rikminäalihuoltolaitoksen on viipymättä ilmoitettava asiasta viralliselle syyttäjälle. Samalla rikminäalihuoltolaitoksen on kiellettävä yhdyskuntapalvelun aloittaminen tai määrättävä palvelun suorittaminen keskeytettäväksi.

Jos virallisen syyttäjän arvion mukaan yhdyskuntapalvelu olisi muunnettava vankeudeksi, hänen on esitettävä tätä koskeva vaatimus viipymättä sille tuomioistuimelle, jonka tuomiopiirissä tuomittu asuu tai pysyvästi oleskelee, joka ensimmäisenä oikeusasteena on ratkaissut yhdyskuntapalveluun johtaneen rikosasian tai joka tutkii tuomitun tekemästä rikoksesta nostettua syytettä. Tarvittaessa virallisen syyttäjän on määrättävä asiassa suoritettavaksi tutkinta.

Jos tuomioistuin katsoo tuomitun törkeästi rikkoneen velvollisuuksiaan 1 momentissa tarkoitetulla tavalla, sen on muunnettava yhdyskuntapalvelun suorittamatta oleva osa ehdottomaksi vankeusrangaistukseksi, jonka vähimmäisaika on neljä päivää. Tuomioistuin voi

muuntaa vankeudeksi myös sellaisen yhdyskuntapalvelun, jonka täytäntöönpano ei ole vielä alkanut.

8 a §

*Velvollisuuksien rikkomisen selvittäminen*

Jos tuomitun epäillään rikkoneen tai törkeästi rikkoneen 7 §:ssä tarkoitettuja velvollisuuksia,

kriminaalihuoltolaitoksen on tehtävä asiasta selvitys. Selvitystä tehtäessä on kuultava tuomittua ja tarvittaessa palvelupaikan edustajaa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2003.

Helsingissä 3 päivänä joulukuuta 2002